

Biznesa departamenta

Profesionālās bakalaura studiju programmas

„Uzņēmējdarbības vadība”

STUDIJU PROGRAMMAS

RAKSTUROJUMS

par 2016./2017. studiju gadu

Programmas direktors

A.Skvorcovs

Biznesa un ekonomikas fakultātes dekāna p.i.

L.Rutka

Rīgā

2017

Satura rādītājs

1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi, iegūstamais grāds	3
2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	3
3. Uzņemšanas noteikumi	6
4. Studiju programmas plāns	6
5. Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma	10
6. Studiju absolventu nodarbinātības perspektīvas	13
7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijas saņemto ieteikumu ieviešana	13

1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi, iegūstamais grāds

Profesionālās bakalaura studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” absolventi iegūst profesionālo bakalaura grādu uzņēmējdarbības vadībā un piektā līmeņa (LKI 6.-7.līmenis) profesionālo kvalifikāciju – uzņēmējdarbības vadītājs.

Studiju programmas mērķis ir nodrošināt Latvijā un ārvalstīs nepieciešamās profesionālās kvalifikācijas uzņēmējdarbības vadītāju speciālistu izglītošanu, studējošo personības tālāku attīstību un komunikatīvās kultūras veidošanu, konkurētspējīgai darbībai valsts un privātajos uzņēmumos

Studiju programmas īstenošanas pamatuzdevumi:

- 1) izglītēt piektā kvalifikācijas līmeņa uzņēmējdarbības organizācijas un vadības speciālistus, kuri varētu būt konkurētspējīgi kā Latvijas, tā arī starptautiskajā darba tirgū, un kuri spētu Eiropas integrācijas un starptautiskās kooperācijas apstākļos veidot savas komerciālās struktūras;
- 2) nodrošināt vispusīgu speciālistu sagatavošanu, atbilstoši Latvijas un Eiropas valstu izglītības prasībām, tādējādi radot labas iespējas jaunradei, pētnieciskajam darbam nozarē;
- 3) veicināt biznesa izglītības attīstību Latvijā, pilnveidot Latvijas sociālekonomisko attīstību.

2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Profesionālā bakalaura grāda *uzņēmējdarbības vadībā* un profesionālās kvalifikācijas *„Uzņēmējdarbības vadītājs”* ieguvējs spēj:

1. Analizēt un novērtēt vietējo un starptautisko ekonomisko vidi, tirgus attīstības tendences un perspektīvas, konkurences situāciju un konkurentu iespējamās aktivitātes.
2. Noteikt un formulēt organizācijas darbības stratēģiju, misiju un mērķus dinamiskajā ekonomiskajā vidē uzņēmumu īpašnieku un sabiedrības interesēs, nodrošinot organizācijas ilgtspējīgu attīstību.
3. Plānot un prognozēt organizācijas racionālu darbību dinamiskajā ekonomiskajā vidē atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un tirgus situācijai.
4. Organizēt, vadīt un kontrolēt organizācijas darbību dinamiskajā ekonomiskajā vidē atbilstoši noteiktajiem mērķiem un plānam īpašnieku, darbinieku un sabiedrības interesēs, nodrošinot organizācijas konkurētspēju.
5. Pārzināt un kontrolēt organizācijas funkcionālās sfēras: mārketingu, ražošanas/pakalpojumu sniegšanas organizēšanu, personāla vadīšanu, finanšu vadīšanu, vadības informācijas sistēmas, loģistiku.

6. Pārstāvēt organizāciju darījumos ar citām nacionālajām un ārvalstu organizācijām, t.sk. pašvaldībām un valsts institūcijām.
7. Sadarboties ar augstākstāvošām institūcijām un īpašniekiem organizācijas mērķu sasniegšanai.
8. Īstenot organizācijas iekšējo komunikāciju, sadarbojoties ar organizācijas personālu, partneriem un īpašniekiem par sasniedzamiem mērķiem un uzdevumiem, un veicināt ārējo komunikāciju, t.sk. ar masu saziņas līdzekļiem, valsts un nevalstiskajām institūcijām.
9. Darboties multikulturālajā vidē un brīvi komunicēt angļu valodā ar uzņēmējdarbību saistītajos jautājumos.
10. Orientēties organizācijas darbu reglamentējošajos dokumentos, likumdošanā un normatīvajos aktos gan vietējā, gan starptautiskajā mērogā.
11. Patstāvīgi veikt izpēti un analīzes darbu vadībinātnē.

Profesionālās kompetences:

1. Spēja pielietot teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes uzņēmuma un tā struktūrvienību efektīvā vadīšanā.
2. Spēja izstrādāt uzņēmuma darbības stratēģiju, misiju un mērķus valsts, īpašnieku un sabiedrības interesēs.
3. Spēja plānot un prognozēt uzņēmuma efektīvu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.
4. Spēja organizēt uzņēmuma racionālu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai.
5. Spēja vadīt nacionālu un internacionālu – multikulturālu darbinieku kolektīvu.
6. Spēja strādāt individuāli un grupā, pielietojot savas zināšanas un līdera prasmes, spēja uzņemties atbildību par savas darbības rezultātiem.
7. Spēja pārstāvēt uzņēmumu darījumos ar citiem uzņēmumiem, organizācijām, iestādēm, ieskaitot pašvaldības un valsts institūcijas.
8. Spēja sadarboties ar citiem uzņēmumiem, īpašniekiem un citām ieinteresēto personu grupām uzņēmuma mērķu sasniegšanai.
9. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
10. Spēja veikt pētījumus ar zinātnisko vērtību vadībinību jomā.
11. Spēja lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.
12. Spēja nodrošināt darba aizsardzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasību ievērošanu uzņēmumā.
13. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu uzņēmumā.
14. Spēja nodrošināt vides aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu uzņēmumā.

Profesionālās prasmes:

1. Izprast aktuālās ekonomiskās attīstības likumsakarības un principus.
2. Izprast uzņēmuma darbības kopsakarības.
3. Analizēt ekonomiskajā vidē notiekošos procesus un pieņemt lēmumu atbilstoši situācijas izmaiņām.
4. Analizēt uzņēmuma darbību, identificēt problēmas un izstrādāt to risinājumus.
5. Analizēt, sistematizēt, sintezēt un integrēt uzņēmuma darbībai nepieciešamo informāciju.
6. Pielietot ekonomiski matemātiskās metodes vadīšanas procesā.
7. Lietot modernās informācijas iegūšanas, apstrādes un sistematizēšanas tehnoloģijas.
8. Organizēt un vadīt personāla darbu, prast risināt konflikta situācijas.
9. Vadīt komandas/grupas darbu.
10. Strādāt komandā/grupā, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi.
11. Izvēlēties, novērtēt un motivēt personālu.
12. Ieviest inovatīvus risinājumus un metodes uzņēmuma darba, ražošanas un vadīšanas organizācijā.
13. Formulēt uzņēmuma mērķus, sastādīt attīstības stratēģisko plānu un veikt tā izpildes novērtējumu.
14. Izprast tirgvedības principus un tās lomu uzņēmuma stratēģiskajā attīstībā.
15. Izprast ražošanas un pakalpojumu organizēšanas principus un paņēmienus.
16. Izprast uzņēmuma finanšu un tehnoloģiskās darbības rādītājus, un pieņemt lēmumus, lai veicinātu uzņēmuma darbības optimizāciju un pelnīt spējas uzlabošanu.
17. Analizēt, novērtēt un plānot uzņēmuma finanses.
18. Pielietot jaunākās darba organizācijas formas un vadības informācijas sistēmas uzņēmuma vadīšanas procesa nodrošināšanā.
19. Izprast īpašnieku un citu ieinteresēto pušu intereses un integrēt tās uzņēmuma attīstības stratēģiskajā plānā.
20. Komunicēt un sadarboties ar personālu, partneriem, īpašniekiem, masu saziņas līdzekļiem, valsts un nevalstiskajām institūcijām.
21. Orientēties uzņēmumu darbību reglamentējošajos dokumentos un normatīvajos aktos.
22. Patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas.
23. Efektīvi plānot un organizēt savu darbu.
24. Sagatavot un sniegt prezentācijas.
25. Ievērot normatīvos aktus un ētikas normas.
26. Pārvaldīt valsts valodu.
27. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.
28. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

29. Ievērot darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus.

30. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.

3. Uzņemšanas noteikumi

Studentu uzņemšana profesionālajā bakalaura studiju programmā „Uzņēmējdarbības vadība” notiek saskaņā ar RISEBA Uzņemšanas noteikumiem, kas katru gadu tiek apstiprināti augstskolas Senātā.

Imatrikulācijai BUV programmā pilna laika studijām un nepilna laika studijām uzņem personas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- ir iegūts vidējās vai vidējā profesionālās izglītības dokuments – atestāts par izglītības iegūšanu un sekmju izraksts;
- centralizēto eksāmenu sertifikāti latviešu un angļu valodā.

Reģistrējoties pamatstudijām CE sertifikāti netiek ņemti vērā šādos gadījumos:

- personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004.gadam;
- personām, kuras ieguvušas izglītību ārvalstīs, ievērojot 1994.gada 21.jūnija Konvenciju, kas nosaka Eiropas skolu statūtus;
- personām ar īpašām vajadzībām, iesniedzot apstiprinošu dokumentu par atbrīvošanu no CE kārtošanas, pamatojoties uz MK Noteikumiem nr. 112 no 11.03.2003., *Kārtība, kādā izglītojamie atbrīvojami no noteiktajiem valsts pārbaudījumiem.*

Gadījumos, kad CE sertifikāti netiek ņemti vērā, CE prasības tiek aizstātas ar atestāta attiecīgo studiju kursu atzīmēm.

Reģistrējoties studijām krievu valodā, reflektantiem no ārvalstīm papildus minētajām prasībām, jākārto RISEBA sagatavotai tests krievu valodā.

Uzsākot studiju procesu pēc imatrikulēšanas, studentiem tiek piedāvātas ievadlekcijas, kurās studenti tiek iepazīstināti ar augstskolu, tās iekšējiem normatīviem, organizatorisko sistēmu, materiāli tehnisko bāzi un studiju procesu. Šajās ievadlekcijās notiek iepazīšanās ar studentiem un viņu interešu loku, tiek veicināta arī savstarpējā sadarbība komandas darbā.

4. Studiju programmas plāns

Studiju programmā ir paredzēti 48 studiju kursi, t.sk. vispārizglītojošie studiju kursi 20 kredītpunktu apjomā, uzņēmējdarbības teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi 36 kredītpunktu apjomā, uzņēmējdarbības vadības profesionālās specializācijas kursi 60 kredītpunktu apjomā un izvēles daļas kursi 6 kredītpunktu apjomā (skatīt 4.1. un 4.2.tabulu).

1.un 2 studiju gada programmas plāns

1. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti
Mikroekonomika	A	3	Biznesa komunikācijas angļu valodā 2	A	3
Vadībzinības	A	3	Biroja lietišķā programmatūra 2	A	3
Personības izaugsme un komandas veidošana	B	1	Makroekonomika	A	2
Studiju iemaņu attīstīšana	B	2	Finanšu un nodokļu sistēma	B	3
Augstākā matemātika	A	4	Grāmatvedība	A	2
Biznesa komunikācijas angļu valodā 1	A	3	Uzņēmējdarbība	A	2
Biroja lietišķā programmatūra 1	A	2	Prakse uzņēmējdarbībā 1	A	4
Komunikācija biznesa vidē	A	2	Kursa darbs uzņēmējdarbībā 1	A	1
Kredītpunkti kopā:		20	Kredītpunkti kopā:		20
2. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti
Matemātiskā statistika	A	3	Biznesa komunikācijas angļu valodā 4	A	2
Mārketinga	A	3	Datu analīze un biznesa modelēšana	A	2
Sociālā psiholoģija	A	2	Kvantitatīvās uzņēmējdarbības metodes	A	2
Komerctiesības	A	2	Uzņēmuma finanses	A	2
Finanšu grāmatvedība	B	3	Ievads loģistikā	B	2
Personālvadība	B	2	Mārketinga pētījumi	B	2
Biznesa komunikācijas angļu valodā 3	A	3	Radošā ekonomika un uzņēmējdarbība	A	2
Biznesa datu apstrādes tehnoloģija	A	2	Prakse uzņēmējdarbībā 2	A	4
Prakse biznesa inkubatorā	A	1	Kursa darbs uzņēmējdarbībā 2	A	1
Kredītpunkti kopā:		21	Kredītpunkti kopā:		19

4.2.tabula

3. un 4.studiju gada programmas plāns

3. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti
Vadības grāmatvedība	A	4	Informācijas sistēmas uzņēmējdarbībā	A	2
Banku loma uzņēmējdarbībā	A	3	Intelektuālā īpašuma aizsardzība	B	2
Investīcijas	A	2	Starptautiskās finanses un finanšu tirgi	B	2
Starptautiskās komerctiesības	A	2	Stratēģiskā vadībzinība	A	3

Brīvās izvēles kurss	C	2	Brīvās izvēles kurss	C	2
Pasaules ekonomika	B	2	Prakse uzņēmējdarbībā 3	A	4
Ražošanas un pakalpojumu procesu organizācija	B	2	Kursa darbs uzņēmējdarbībā 3	A	1
Inovāciju menedžments	B	2	Starptautiskais mārketinga	B	2
Finanšu pārvaldība	A	2	Biznesa ētika	A	1
Kredītpunkti kopā:		21	Kredītpunkti kopā:		19
4. studiju gads					
1. semestris			2. semestris		
Studiju kursa nosaukums	Daļa	Kredītpunkti	Studiju kursa nosaukums	Daļa	2
Darba tiesības un darba aizsardzība	B	2	Lietišķā spēle "INTOPIA™"	A	5
Bizness internetā	B	2	Pētniecības prakse	A	3
Loģistika	B	4	Bakalaura (kvalifikācijas) darbs	A	12
Starptautiskais bizness	A	2			
Projektu vadīšanas pamati	A	2			
Pētījumu metodoloģija	A	2			
Brīvās izvēles kurss	C	2			
Loģistikas sistēmu un procesu vadība	B	4			
Kredītpunkti kopā:		20	Kredītpunkti kopā:		20

2017./2018.studiju gadā studiju programmas plānā veiktas šādas izmaiņas:

- 1. un 2.studijuursos tika samazināts kredītpunktu apjoms studiju kursu moduļim “Biznesa komunikācijas angļu valodā 1-4” no 14 KP uz 11 KP. Ir ieviesti jauni studiju kursi “Komunikācija biznesa vidē” 2KP un “Biznesa datu apstrādes tehnoloģija” 2KP.
- 2.studiju gadā studiju kursa “Finanšu vadīšana” saturs ir uzlabots, attiecīgi mainot arī tā nosaukumu uz “Uzņēmuma finanses”, studiju kurss “Operāciju vadīšana” ir pārcelts uz 3.kursa 1.semestri mainot arī tā nosaukumu uz “Ražošanas un pakalpojumu procesu organizācija”, prakses un kursa darba mārketingā prasības ir pārstrādātas un tiem ir mainīti nosaukumi un kredītpunktu skaits uz “Prakse uzņēmējdarbībā 2” 4KP un “Kursa darbs uzņēmējdarbībā 2” 1KP, 2.studiju gada 2.semestrī ir ieviests jauns studiju kurss “Radošā ekonomika un uzņēmējdarbība” 2KP un jauna prakse “Prakse biznesa inkubatorā” 1KP.
- 3. studiju gadā studiju kurss „Eiropas Savienības tiesības” izslēgts no programmas aizstājot to ar kursu „Intelektuālā īpašuma aizsardzība”.
- 4.studiju gadā tika samazināts kredītpunktu skaits “Praksei uzņēmējdarbībā 3” no 7KP uz 4KP, “Pētniecības praksei” no 6KP uz 3KP, ir ieviesti jauni studiju kursi – “Bizness internetā” 2 KP, “Loģistikas sistēmu un procesu vadība” 4KP.

Studiju programmā ir paredzēti studiju kursi studējošo personības attīstīšanai, piemēram, “Studiju iemaņu attīstīšana”, „Personības izaugsme un komandas saliedēšana”, „Biznesa komunikācijas angļu valodā”, “Sociālā psiholoģija”, “Biznesa ētika” u.c.

Studiju programmā ir paredzēti **trīs studiju darbi**. 2017./2018.studiju gadā imatrikulētajiem un 2.kursa studentiem programmā ir paredzēti šādi kursa darbi: uzņēmējdarbībā 1 (1.kurss), uzņēmējdarbībā 2 (2.kurss) un uzņēmējdarbībā 3 (3.kurss). Kursa darbu izstrādāšanu un noformēšanu reglamentē „Studiju darbu izstrādāšanas nolikums” un „Kursa darbu izstrādāšanas nolikums BUV programmas studējošajiem”. Darbu saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi vērtē ar RISEBA rīkojumu nozīmēta komisija 10 ballu sistēmā.

Programmā ir paredzētas profesionālā **prakses** 21 KP apjomā. 2017./2018.studiju gada 1. un 2.kursa studējošajiem programmā ir paredzētas sekojošas prakses: uzņēmējdarbībā 1 (1.kurss), uzņēmējdarbībā 2 (2.kurss), uzņēmējdarbībā 3 (3.kurss), prakse biznesa inkubatorā (2. kurss), lietišķā spēle „INTOPIA” (4.kurss) un pētniecības prakse (4.kurss). Prakšu uzdevumus un prasības reglamentē „Prakses nolikums BUV programmas studējošajiem” un katras prakses speciālas prasības. Prakses vada un koordinē prakses vadītājs. Tās tiek novērtētas ar atzīmi noteiktajā termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

Studiju beigās ir jāizstrādā un jāaizstāv **bakalaura (kvalifikācijas) darbs**. Lai sekmīgi izpildītu visu kursu apjomu un iegūtu profesionālo grādu un kvalifikāciju, studentiem bakalaura darbā ir jādemonstrē gan studiju procesā iegūtās akadēmiskās zināšanas, gan, atbilstoši savai kvalifikācijai iegūtās, praktiskā darba iemaņas.

Ceturrtā studiju gada 1.semestra vidū studentiem ir jāizvēlas sava bakalaura darba tēma. Bakalaura darba izstrādāšanu un noformēšanu reglamentē „Studiju darbu izstrādāšanas nolikums”.

Studenti gala pārbaudījumus drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- novērtētas prakses atskaites;
- novērtēti kursa darbi;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts profesionāla bakalaura grāds uzņēmējdarbības vadībā un piektā līmeņa (LKI 6.-7.līmenis) profesionālā kvalifikācija – uzņēmējdarbības vadītājs.

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana un vērtēšanas sistēma

Vēsturiski programma tika organizēta tā, ka pirmais kurss tika veltīts uzņēmējdarbības teorētiskajiem pamata aspektiem un vispārīzglītojošiem studiju kursiem, tādiem kā vadības zinības, ekonomika, grāmatvedība, informācijas tehnoloģijas, augstākā matemātika un tml. Otrajā kursā turpinājās uzņēmējdarbības teorētiskie pamatkursi un tika apgūtas profesionālas prasmes un iemaņas mārketinga pētījumu veikšanā. Trešais studiju gads tika veltīts profesionālajām zināšanām un iemanām finanšu analizē un stratēģiskajā plānošanā. Noslēdzošais studiju gads tika veltīts uzņēmējdarbības vadības aspektiem starptautiskā līmenī. Pēdējā studiju gadā tiek attīstītas pētījumu veikšanas prasmes, lai izstrādātu kvalitatīvu bakalaura darbu.

Ieviešot programmā specializācijas, 2014./2015. un 2015./2016. studiju gada programmas saturā būtiskas izmaiņas nav paredzētas. 3.kursā studējošajiem ir paredzēti kursi, dodot iespēju iedziļināties izvēlētajā specializācijā, apgūstot atšķirīgus B daļas studiju kursus 10KP apjomā. Prakse 3.kursā tiks organizēta atbilstoši studējošo izvēlētajai specializācijai.

Studiju programma tiek īstenota vairākās studiju formās, t.i. pilna laika dienas nodaļā, nepilna laika vakara nodaļā, nepilna laika izejamo dienu nodaļā un tālmācībā. Studijas notiek divās valodās latviešu un krievu valodā. Studiju ilgums pilna laika studējošajiem ir 4 gadi (40 mēneši), bet nepilna laika studējošajiem ir 4,5 gadi (45 mēneši). Studiju īstenošanas vieta ir Rīga un Daugavpils, kur ir reģistrēta RISEBA filiāle.

Studijas dienas nodaļā notiek darba dienās no plkst. 8:20 līdz 16:50, vakara nodaļā – ceturtdienu un piektdienu vakaros (plkst. 18:00-21:10) un sestdienās (plkst. 9:00-16:00) katru otro nedēļu, izejamo dienu nodaļā – sestdienās un svētdienās (plkst. 9:00-19:00) katru trešo nedēļu, savukārt tālmācībā studenti paši plāno savu studiju laiku, bet ir noteikts pārbaudījumu grafiks. **Tālmācības studentiem ir iespējams apmeklēt arī klātienē nodarbības līdz 50% no studiju kopējā apjoma**, par to vienojoties ar studiju programmu direktoru un informējot tālmācības studiju administratori.

Tālmācības studiju procesa organizācijai tiek izmantota RISEBA informācijas sistēma „e.riseba”, kur tiek ievietoti studiju materiāli, pārbaudījumi, norādīti termiņi un informācija par studijām. Informācijas sistēmā notiek komunikācija starp studentiem, pasniedzējiem un Tālmācības studiju nodaļas administrāciju (diskusiju forumi, jaunumu forums), tiek reģistrēti visu pārbaudes darbu rezultāti – vērtējums un atgriezeniskā saite, kas dod pārskatu studentiem, pasniedzējiem un tālmācības studiju administratoram par studiju procesa gaitu.

Profesionālā bakalaura studiju programma „Uzņēmējdarbības vadība” ir veidota, lai izglītotu un sagatavotu kvalificētus speciālistus konkurētspējīgai darbībai valsts un privātajos uzņēmumos Latvijā un ārvalstīs. Studiju programmas akadēmiskais personāls sagatavo studējošos darbam globālajā pasaulē, daloties ar savu pieredzi starptautiskā mērogā, sniedzot zināšanas par Eiropas un NVS valstu uzņēmējdarbības vides specifiku, tradīcijām un darba

metodēm. Studijas tiek organizētas latviešu un krievu valodās, bet atsevišķi studiju kursi tiek pasniegti arī angļu valodā. Studiju laikā studējošie var apgūt papildus svešvalodu, kas nodrošina jauno speciālistu elastīgumu un konkurētspēju darba tirgū un ļauj veidot veiksmīgu profesionālo karjeru.

RISEBA esošā darba pieredze, veidojot profesionālo bakalaura studiju programmu “Uzņēmējdarbības vadība”, un veiktās studējošo aptaujas rāda, ka gan studiju programma, gan studiju formas ir ļoti aktuālas un nozīmīgas un, ka tām ir plašas attīstības iespējas.

Studiju programmas saturs atbilst četriem galvenajiem augstākās izglītības mērķiem, t.i. personības attīstīšana, nodrošinot attiecīgus studiju kursus; demokrātiskās sabiedrības attīstība, ievērojot demokrātijas principus studiju procesa organizēšanā; zinātnes attīstība, RISEBA personālam un studentiem aktīvi piedaloties zinātniski pētnieciskajos projektos; darba tirgus prasību ievērošana definējot studiju programmas studiju rezultātus un veidojot studiju kursu saturu.

Studiju programmas studējošajiem un personālam ir nodrošināta iespēja piedalīties starptautiskās apmaiņas projektos Erasmus+ programmas ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar 55 augstākās izglītības iestādēm 21 valstī.

Studējošiem ir iespēja apgūt atsevišķus studiju kursus citās Latvijas un citu valstu augstskolās. Attiecīgie studiju kursi tiek pārskaitīti RISEBA programmā tad, ja to saturs un apjoms ir līdzvērtīgs attiecīgiem RISEBA studiju kursiem. Turklāt, ja kursi apgūti kādā ārvalstu izglītības iestādē, tiek veikts izvērtējums par iegūtās izglītības atzīšanu Latvijā.

Jebkuram interesentam, t.sk. citu izglītības iestāžu studējošiem, ir iespēja apgūt jebkuru programmas studiju kursu klausītāja statusā un saņemt par to attiecīgu augstskolas apliecinājumu.

Visi studiju programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kuros noteikta arī attiecīgā kursa vērtēšanas sistēma, ievērojot RISEBA vienoto vērtēšanas sistēmu. RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz šādiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktajām prasmju un zināšanu prasībām. Katra studiju kursa aprakstā tiek

definētas pielietotās pasniegšanas un zināšanu novērtēšanas metodes. Studiju programmas studiju kursu aprakstus var apskatīt pielikumā Nr. 1.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 ballu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studentu zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Studiju programmā tiek izmantotas **dažādas studiju metodes**, t.sk. lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, diskusijas, meistarklases, treniņi, ekskursijas, pieredzējušo profesionāļu atklātas lekcijas, ārvalstu speciālistu vieslekcijas un tml.

Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos **pārbaudes veidus** (kontroldarbi, mājasdarbi, testi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, grupas darbi utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa noslēguma vērtējumu.

Pamatojoties uz nolikumu „Prasības RISEBA pasniedzējiem”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Tālmācībā programma tiek īstenota tāpat kā citās studiju formās. Būtiskākā atšķirība ir komunikācijā starp studējošo un pasniedzēju, kas notiek, izmantojot IT resursus - galvenokārt e.riseba, skype un e-pastu. Lai motivētu studentus un pārliecinātos par zināšanu apguves līmeni, tālmācībā ir lielāks skaits pārbaudes darbu.

6. Studiju absolventu nodarbinātības perspektīvas

Studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” absolventiem nodarbinātības perspektīvas ir ļoti plašas. Uzņēmējdarbība ir svarīga dažādās tautsaimniecības nozarēs, līdz ar to, analizējot nodarbinātības perspektīvas, nozīmīgi ir visu tautsaimniecības nozaru rādītāji. Atsaucoties uz Ekonomikas Ministrijas Informatīvo ziņojumu par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, 2015.gadā salīdzinājumā ar 2012.gadu palielinājās uz iekšējo tirgu vērsto nozaru (būvniecības, tirdzniecības un pakalpojumu nozares) īpatsvars. 2015.gadā šo nozaru īpatsvars pārsniedza 70%¹, kas norāda uz to, ka šobrīd uzņēmējdarbības speciālistu pieprasījums varētu būt izteiktāks šajās nozarēs.

Savukārt tirgus attīstības tendences norāda uz to, ka Latvijas Nacionālās industriālās politikas uzmanības centrā ir uz eksportu vērsto nozaru attīstība un tautsaimniecības struktūras maiņa par labu tādām nozarēm kā:

- preču un pakalpojumu ar augstāku pievienoto vērtību ražošanai;
- uz eksportu vērstām nozarēm;
- lielākiem ieguldījumiem jaunās tehnoloģijās, inovācijā un IKT;
- uzlabojumiem izglītības sistēmā un zinātnes atbalstam.

Profesionālās bakalaura studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” saturs ietver teorētiskās un praktiskās zināšanas, lai absolvents varētu gan darboties uzņēmējdarbībā, gan veidot savu uzņēmējdarbību.

7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijas saņemto ieteikumu ieviešana

- Studenti bieži ir spiesti paši meklēt sev prakses vietas.

RISEBA ir noslēgusi vairākus sadarbības līgumus ar uzņēmējdarbības pārstāvjiem par prakses vietu nodrošināšanu, bet, ņemot vērā to, ka studentu vairākums jau no 2.studiju gadā sāk strādāt, viņi vēlas iziet praksi savā uzņēmumā, bet programmas direktors pārbauda, vai šī prakses vieta atbilst noteiktas prakses prasībām.

- Nepieciešams uzbūvēt dienesta viesnīcu ārvalstu studentiem

Saskaņā ar augstskolas mērķi piesaistīt ārvalstu studentus gan uz pilnu apmācības periodu, gan uz ierobežoto periodu (t.sk.starptautiskās apmaiņas ietvaros), dienesta viesnīcas esamība ir vitāli svarīga, tāpēc augstskolas vadība izskata dažādus variantus, kā nodrošināt dzīvošanas vietas gan ārvalstu studentiem, gan studentiem no citiem Latvijas reģioniem. Pašreiz ir dibināta sadarbība ar dažām viesnīcām, kas uzņem RISEBA studentus uz īpašiem nosacījumiem.

¹ Ekonomikas Ministrijas Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm, 2015